

Sygn. akt IV U 672/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lutego 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 lutego 2015r. w S.

odwołania H. K.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 30 maja 2014 r. Nr (...) -3/20

w sprawie H. K.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do renty rodzinnej rolniczej

oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 672/14

UZASADNIENIE

Decyzją z 30 maja 2014 r. znak: (...) -2/20 Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie art. 59 ust. 3, art. 36, art. 52 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, art. 124 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art. 156 § 1 pkt 7, art. 158 § 1 kpa stwierdził nieważność decyzji z dnia 22 kwietnia 2014 r. w przedmiocie przyznania renty rodzinnej wskazując, że ubezpieczona nie spełnia przesłanek do przyznania renty rodzinnej, co powoduje, że decyzja z dnia 22.04.2014 r. obarczona jest wadą prawną powodującą jej nieważność z mocy prawa.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła H. K. wskazując, że została wprowadzona w błąd przez pracowników organu rentowego, że renta rodzinna jej przysługuje po ukończeniu 50 roku życia. Wskazała, że pracownicy organu rentowego takie informacje jej udzielili nie badając obowiązujących przepisów prawa i stanu faktycznego dotyczącego jej sytuacji rodzinnej. Powyższe działanie doprowadziło do przekazania przez ubezpieczoną gospodarstwa rolnego na rzecz dzieci, co z kolei spowodowało utratę przez nią środków do życia i utratę prawa do ubezpieczenia społecznego rolników. Wskazując na powyższe ubezpieczona wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie jej prawa do renty rodzinnej (odwołanie k.1).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując się na argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, i wskazując, że organ rentowy nie ma podstaw prawnych do zmiany zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.2).

Sąd ustalił, co następuje:

Dnia 11 kwietnia 2014 r. H. K. ur. (...) złożyła wniosek do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniosek o rentę rodzinną z ubezpieczenia społecznego rolników po mężu J. K. zmarłym dnia 6 listopada 1996 r. J. K. miał dwoje dzieci: R. K. ur. (...) i W. J. z domu K. ur. (...) (okoliczności niesporne).

Decyzją z dnia 22 kwietnia 2014 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego rozpoznając wniosek z dnia 11 kwietnia 2014 r. przyznał ubezpieczonej prawo do renty rodzinnej po zmarłym J. K. od dnia 01 kwietnia 2014 r. na stałe (decyzja z dn. 22.04.2014 r. k. 10 akt rentowych). Dnia 28 maja 2014 r. H. K. złożyła wniosek do organu rentowego o wypłatę świadczenia emerytalno-rentowego w pełnej wysokości w związku z przekazaniem gospodarstwa rolnego, do którego załączyła wypis umowy darowizny i ustanowienia służebności osobistej z dnia 26 maja 2014 r. sporządzonej przed notariuszem E. S. w Kancelarii Notarialnej w S. rep. (...) (wniosek k. 12 i wypis umowy k. 14-17).

Decyzją z dnia 30 maja 2014 r. organ rentowy stwierdził nieważność decyzji z dnia 22.04.2014 r. w przedmiocie przyznania ubezpieczonej renty rodzinnej (decyzja z dn. 30.05.2014 r. k.18 akt rentowych).

Następnie decyzją z dnia 3 czerwca 2014 r. organ rentowy odmówił H. K. prawa do renty rodzinnej (decyzja z dn. 03.06.2014 r. k.19 akt rentowych), a decyzją z dnia 4 czerwca 2014 r. organ rentowy wstrzymał ubezpieczonej wypłatę świadczenia z tytułu renty rodzinnej od dnia 01 czerwca 2014 r. (decyzja z dn. 04.06.2014 r. k.20).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie H. K. nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wdowa ma prawo do renty rodzinnej, jeżeli:

1) w chwili śmierci męża osiągnęła wiek 50 lat lub była niezdolna do pracy albo

2) wychowuje co najmniej jedno z dzieci, wnuków lub rodzeństwa uprawnione do renty rodzinnej po zmarłym mężu, które nie osiągnęło 16 lat, a jeżeli kształci się w szkole - 18 lat życia, lub jeżeli sprawuje pieczę nad dzieckiem całkowicie niezdolnym do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolnym do pracy, uprawnionym do renty rodzinnej.

Art. 70 ust. 2 wskazanej ustawy stanowi zaś, że prawo do renty rodzinnej nabywa również wdowa, która osiągnęła wiek 50 lat lub stała się niezdolna do pracy po śmierci męża, nie później jednak niż w ciągu 5 lat od jego śmierci lub od zaprzestania wychowywania osób wymienionych w ust. 1 pkt 2.

Ubezpieczona H. K. wiek 50 lat nabyła z dniem 10.02.2014 r. a więc po upływie 5 lat od daty śmierci męża J. K., który zmarł 06.11.1996 r. Dzieci ubezpieczonej: R. K. 18 lat ukończył z dniem 26.08.2006 r. a W. J. z dniem 26.02.2003 r. Ubezpieczona zatem aby nabyć prawo do renty rodzinnej powinna 50 lat ukończyć nie później niż do 25 sierpnia 2011 r. Ubezpieczona zarówno we wniosku jak i w treści odwołania, ani na rozprawie nie wskazywała, aby stała się niezdolna do pracy w gospodarstwie rolnym w ciągu 5 lat po śmierci męża. Wskazując na powyższe należy stwierdzić, że H. K. nie spełnia przesłanek do przyznania prawa do renty rodzinnej z ubezpieczenia społecznego rolników po J. K.. Powyższe powoduje, że decyzja z dnia 22 kwietnia 2014 r. wydana przez organ rentowy była wadliwa, gdyż wydana została z rażącym naruszeniem prawa.

Zgodnie z art. 124 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w postępowaniu w sprawach o świadczenia określone w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że niniejsza ustawa stanowi inaczej.

Organ rentowy oparł swoje rozstrzygnięcie m.in. na art. 156 § 1 pkt 7 kpa.

Zgodnie zaś z art. 156 § 1 kpa organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która:

- 1)wydana została z naruszeniem przepisów o właściwości;
- 2)wydana została bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa;
- 3)dotyczy sprawy już poprzednio rozstrzygniętej inną decyzją ostateczną;
- 4)została skierowana do osoby niebędącej stroną w sprawie;
- 5)była niewykonalna w dniu jej wydania i jej niewykonalność ma charakter trwały;
- 6)w razie jej wykonania wywołałaby czyn zagrożony karą;
- 7)zawiera wadę powodującą jej nieważność z mocy prawa.

Przesłanki nieważności są określone enumeratywnie w art. 156 § 1, choć z uwagi na treść art. 156 § 1 pkt 7, który odsyła do przypadków nieważności wynikających z przepisów szczególnych, katalog nie ma charakteru zamkniętego.

Niezależnie od tego, czy podstawę wydania decyzji w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych stanowi art. 83a ust. 1, czy ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, czy też - w braku podstaw do ich zastosowania - przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, organem właściwym do jej wydania jest Zakład, a organem odwoławczym - sąd powszechny. W każdym bowiem z tych przypadków decyzja, jako niewymieniona w art. 83 ust. 4 ustawy systemowej, jest indywidualną decyzją wskazaną w art. 83 ust. 1 tej ustawy, od której przysługuje odwołanie do sądu, wszczynające postępowanie cywilne (uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2011 r., II UZP 8/11, OSNP 2012 nr 19-20, poz. 252).

Przesłanka wymieniona w art. 156 § 1 pkt 2 kpa może dotyczyć zarówno przepisów materialnych, procesowych, jak i ustrojowych (por. wyrok NSA we W. z dnia 8 sierpnia 1986 r., SA/Wr 370/86).

Przepisy kodeksu postępowania administracyjnego nie zawierają legalnej definicji "rażącego naruszenia prawa", chociaż jest to jedna z przesłanek do stwierdzenia nieważności decyzji, wymieniona w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. Treść pojęcia "rażące naruszenie prawa" ukształtowana została przez orzecznictwo i doktrynę. W orzecznictwie podkreśla się, że z rażącym naruszeniem prawa mamy do czynienia wtedy, gdy treść decyzji jest jednoznacznie sprzeczna z treścią określonego przepisu prawa i gdy rodzaj tego naruszenia powoduje, iż decyzja taka nie może być akceptowana jako rozstrzygnięcie wydane przez organy praworządnego państwa. Rozstrzygające dla oceny, czy zachodzą przesłanki stwierdzenia nieważności z powodu rażącego naruszenia jest stan prawny z dnia wydania decyzji. Na taką ocenę nie może mieć wpływu ani późniejsza zmiana prawa, ani tym bardziej zmiana interpretacji prawa (por. wyrok WSA w Warszawie z 27.08.2014 r., (...) SA/Wa 396/14).

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 17 lipca 2014 r., I OSK (...) stwierdził, że „rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. zachodzi wtedy, gdy treść decyzji pozostaje w wyraźnej i oczywistej sprzeczności z treścią prawa i gdy charakter tego naruszenia powoduje, że owa decyzja nie może być akceptowana jako akt wydany przez organ praworządnego państwa. Nie chodzi tu zatem o błędy w wykładni prawa, ale o niedopuszczalne przekroczenie prawa, dodatkowo w sposób jasny i niedwuznaczny.”

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że organ rentowy wydając decyzję z dnia 22.04.2014 r. rażąco naruszył przepisy prawa tj. art. 70 ust. 1 i ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, bowiem przyznał prawo do renty rodzinnej z ubezpieczenia społecznego rolników osobie do tego nieuprawnionej.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że prawo do renty rodzinnej nie przysługuje H. K., co organ rentowy potwierdził wydając decyzję z dnia 3 czerwca 2014 r., która nie została zaskarżona przez ubezpieczoną drodze odwołania. Okoliczności podnoszone przez ubezpieczoną w treści odwołania nie wpływają na prawidłowość zaskarżonej decyzji.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie.